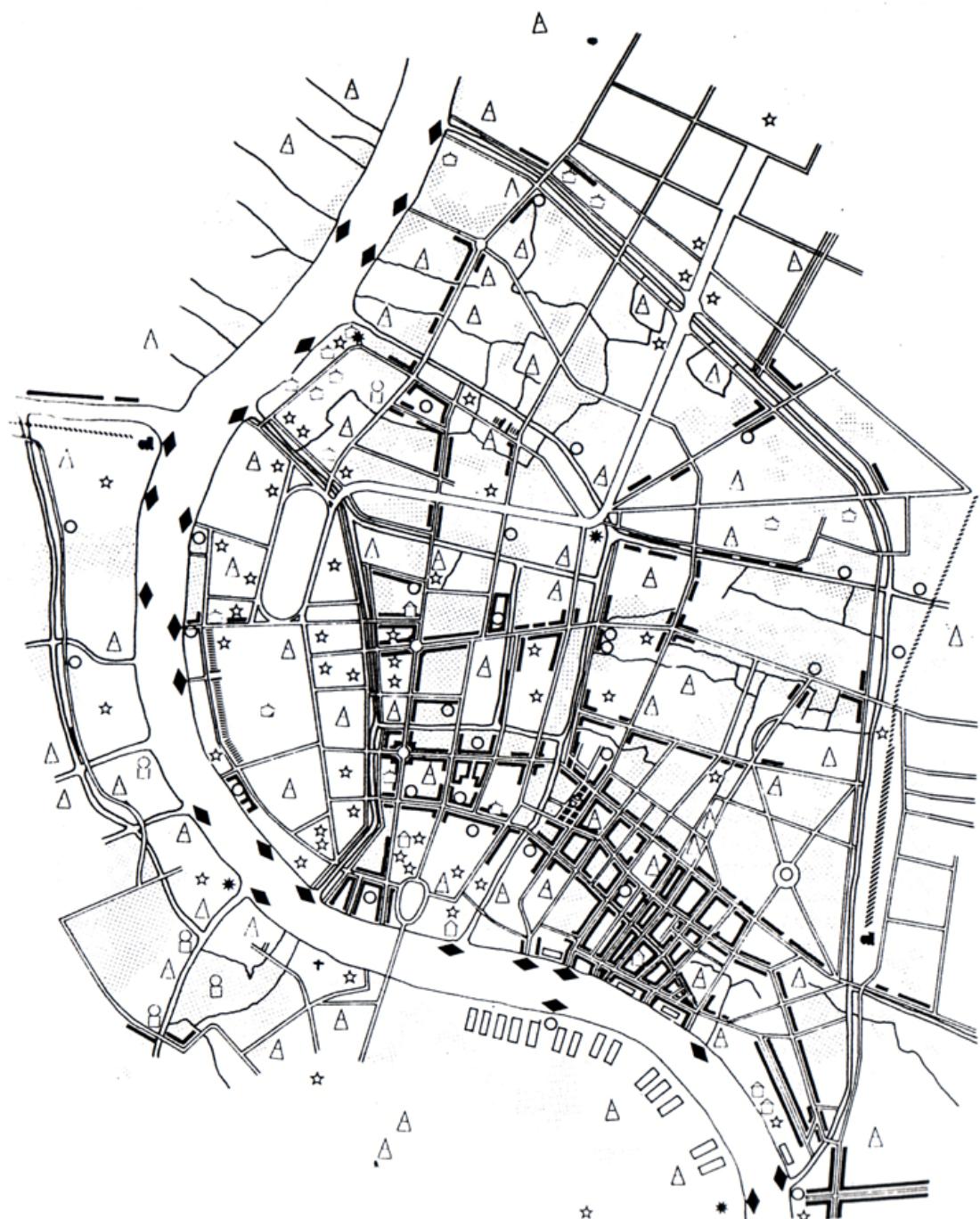

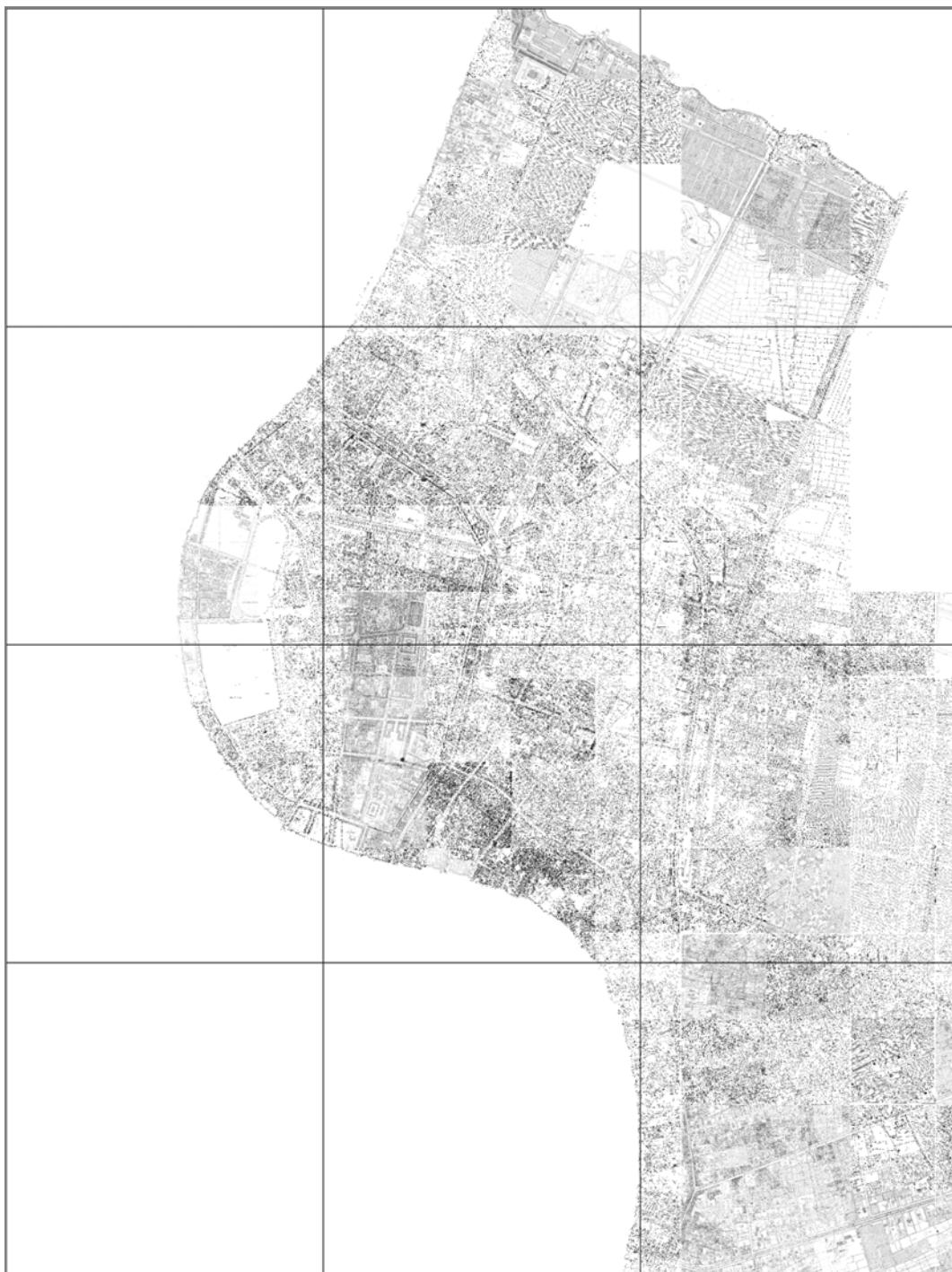
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงองค์ประกอบภายนอก– การสัญจรทางน้ำ ในสมัยรัชกาลที่ ๓

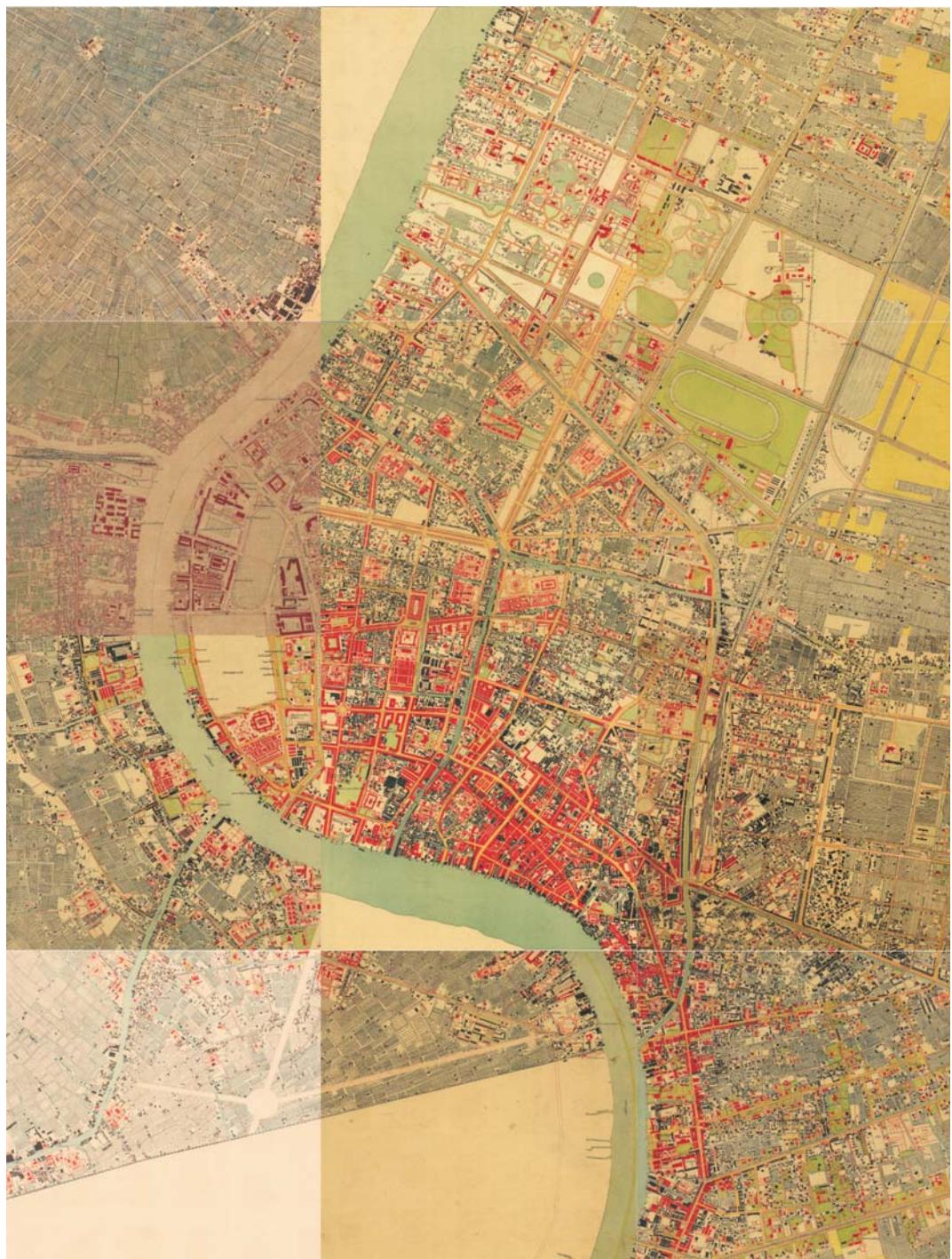
ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงองค์ประกอบภายนอก– การสัญจรทางบก ในสมัยรัชกาลที่ ๙

ภาพที่ ๑๔ แผนที่รวม แสดงองค์ประกอบภายนอก สมัยรัชกาลที่ ๙

ภาพที่ ๑๕ แผนที่บริเวณกรุงเทพ พ.ศ. ๒๔๕๐ ที่นำมาใช้เป็นฐานข้อมูล

ภาพที่ ๑๖ แผนที่บริเวณกรุงเทพ พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่นำมาใช้เป็นฐานข้อมูล

ภาพที่ ๑๙ แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ เวียนด้วยโปรแกรมออโต้แคด (AutoCAD)

ภาพที่ ๑๙ แผนที่กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๗๕ เก็บข้อมูลโดยใช้โปรแกรมออโต้แคด (AutoCAD)

บทที่ ๓

แผนที่องค์ประกอบภายในกรุงรัตนโกสินทร์ ๕ – ๗

บทที่ ๔

สรุปผลการสร้างชุดแผนที่องค์ประกอบทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์ ร. ๕ – ๗

การสร้างชุดแผนที่องค์ประกอบทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ ๕ พ.ศ. ๒๔๕๐ และรัชกาลที่ ๗ พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นการนำเอาข้อมูลเบื้องต้นจากหนังสือ “องค์ประกอบทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์” ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาจัดทำใหม่ในระบบดิจิตอล โดยใช้การอ้างอิงจากแผนที่กรุงเทพมหานคร ฉบับปี พ.ศ. ๒๔๕๐ และ พ.ศ. ๒๔๗๕

การสร้างชุดแผนที่ดังกล่าวในระบบดิจิตอล สามารถสร้างฐานข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำได้มากกว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์ฉบับเดิม ซึ่งสามารถให้ข้อมูลเพียงแค่ตำแหน่งขององค์ประกอบในเชิงสัญลักษณ์

ฐานข้อมูลในระบบดิจิตอลที่ได้จากชุดแผนที่ ยังสามารถขยายขอบเขตการศึกษาลักษณะทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์ ให้ลงลึกมากขึ้น ในเรื่องรายละเอียดด้านเรขาคณิตและข้อมูลเชิงคณิตศาสตร์ ออาทิเช่น พื้นที่ สัดส่วนพื้นที่ ความเยา และจำนวน ของแต่ละประเภทองค์ประกอบ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาเชิงสัมฐานวิทยาของกรุงเทพมหานครต่อไป โดยเฉพาะหากทำการสร้างชุดแผนที่ในระบบเดียวกันกับแผนที่ฉบับอื่นๆ ออาทิเช่น แผนที่กรุงเทพมหานครฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสำรวจจราจร แผนที่กรุงเทพมหานครฉบับปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งจัดทำโดย JICA และแผนที่กรุงเทพมหานครฉบับปีจุบันซึ่งจัดทำโดยสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร ก็จะทำให้ได้ชุดข้อมูลที่สามารถนำมาเปรียบเทียบ เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของกรุงเทพมหานคร ทุกๆ ๒๕ – ๓๐ ปี ในช่วงทศวรรษหลัง

อย่างไรก็ดี ปัญหาและอุปสรรคหลักๆ ที่พบระหว่างดำเนินการ ได้แก่ ความแตกต่างของขนาดระหว่างและมาตรฐานส่วนของแผนที่แต่ละปี ความแตกต่างของระยะเวลาการสำรวจและเขียนแผนที่ทำให้ข้อมูลแต่ละระหว่างไม่ต่อเนื่อง และความคลาดเคลื่อนของตำแหน่งขององค์ประกอบในแต่ละชุดแผนที่ ทำให้เกิดความล่าช้าในการสรุปข้อมูล ตลอดจนจัดระบบข้อมูลให้ตรงกันระหว่างสองชุดแผนที่ อันจะเป็นอุปสรรคสำคัญในการปรับเปลี่ยนระบบข้อมูลสำหรับชุดแผนที่อื่นๆ ในอนาคต

บรรณานุกรม

แน่นชื่อย ศักดิ์ศรี, ม.ร.ว. และคณะ. องค์ประกอบกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534.

บันทิต จุลาสัย, และคณะ. โครงการวิจัย แผนที่บริเวณกรุงเทพฯ พ.ศ. 2450-2475 : การรวบรวม
และจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาสถาปัตยกรรมและผังเมือง. สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกอ.). 2549.

